

RIX tertial 1

januari – april

Avdelningen för betalningar

2019

Syfte

Syftet med denna rapport är att kortfattat beskriva RIX, Riksbankens system för överföring av kontoförda pengar, och redogöra för statistik rörande betalningar, säkerheter, incidenter, deltagarförändringar och andra händelser i RIX. Rapporten riktar sig primärt till RIX-systemets deltagare.

Rapporten publiceras tre gånger per år. Övrig information som kan vara relevant för RIX-systemets deltagare kommuniceras löpande via e-post och under möten. Statistik över betalningar tillgängliggörs även i veckorapporter och i Riksbankens årsredovisning.

Kontakt: RIX Helpdesk

E-postadress: rix.helpdesk@riksbank.se

Bemannad telefon: 08-787 05 99

www.riksbank.se

Innehållsförteckning

KAPITEL 1 – BETALNINGSSYSTEMET RIX 5

Övergripande beskrivning 5

Deltagare i RIX 5

RIX villkor 5

RIX tidsschema 6

Kontinuitet 6

Säkerheter i RIX 6

KAPITEL 2 – OPERATIVA MÅL, UTFALL OCH FÖRVALTNING 7

Teknisk tillgänglighet 7

Kostnadstäckning 8

Förvaltning 8

KAPITEL 3 – STATISTIK ÖVER BETALNINGAR I RIX 9

KAPITEL 4 – FÖRDELNING ÖVER VERKSTÄLLIGHETSPROCESSER OCH TRANSAKTIONSKODER 10

KAPITEL 5 – ÖVRIG STATISTIK FRÅN RIX 11

KAPITEL 6 – STATISTIK ÖVER SÄKERHETER 12

Förkortningar

RIX	Riksbankens system för överföring av kontoförda pengar
QCMS	Riksbankens system för hantering av säkerheter för kredit i RIX
LOM	Liquidity Optimization Mechanism
RTM	Real-Time Mechanism
SWIFT	Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication
FSPOS	Finansiella Sektorns Privat-Offentliga Samverkan
SCP	Scandinavian Cash Pool
REC	Receiver Code
IMM-dag	International Monetary Market-dag
CSD	Central Securities Depository, värdepappersförvarare

Tertialet i korthet

- Teknisk tillgänglighet för tertialet var 99,92 procent
- Genomsnittlig omsättning 608 miljarder kronor
- Högst omsättning 921 miljarder kronor
- Lägst omsättning 314 miljarder kronor
- Genomsnittligt antal överföringar 21 957 (ökat varje tertial sedan T2 2010 med undantag för T2 2015)
- Högst antal överföringar 33 761
- Lägst antal överföringar 15 896
- Medelvärde av ställda säkerheter 193 miljarder kronor¹
- Kostnadstäckning för tertial 1 2019, 102 procent
- Riksbanken har under Tertial 1 beslutat att förlänga öppettiderna i RIX till 18:00, vilket träder ikraft den 14:e oktober 2019
- Under perioden har en deltagare avslutat sitt deltagande i RIX. Totalt finns det 33 deltagare i RIX.

---

¹ Beräknat som medelvärde per dag beräknat på medelvärdet vid varje hel timme för respektive dag.

KAPITEL 1 – Betalningssystemet RIX

Övergripande beskrivning

Betalningssystemet RIX är Riksbankens system för överföring av kontoförda pengar och är en central del i det svenska finansiella systemet. RIX ger banker, clearinghus och flera andra marknadsaktörer möjlighet att göra överföringar till varandra på ett sätt som inte medför kredit- eller likviditetsrisker. Överföringarna kan avse deltagarnas egna finansiella transaktioner, transaktioner för deras kunders räkning samt transaktioner till och från Riksbanken.

I stort sett samtliga betalningar i svenska kronor som inte sker internt i en enskild bank hanteras i någon form i RIX. För att öka effektiviteten i betalningssystemet tillför Riksbanken likviditet genom att lämna kredit mot säkerheter. Säkerheterna utgörs främst av värdepapper men kan även vara utländsk valuta.

Eftersom RIX är ett system som har avgörande betydelse för det finansiella systemet är systemets tillgänglighet mycket viktig. Riksbanken har satt målet att systemet ska vara tillgängligt under minst 99,85 procent av systemets öppettider.

RIX finansieras helt och hållet genom avgifter från deltagarna. Då även Riksbanken är en deltagare i RIX betalar Riksbanken själv en avgift i enlighet med samma principer som gäller övriga deltagare.

Deltagare i RIX

Ett institut som uppfyller Riksbankens krav på deltagande i RIX kan ansöka om att bli deltagare i RIX. En RIX-deltagare kan välja att agera i två olika roller, antingen som *Kontohavare* eller som *Ombud*.

En *Kontohavare* kan välja mellan att antingen själv sända överföringsmeddelanden och ta emot information från systemet eller helt eller delvis anlita ett *Ombud* som har godkänts av Riksbanken för denna funktion. Under tertialet har Netfonds valt att avsluta sitt deltagande i RIX. Totalt finns i dagsläget 33 RIX-deltagare.

RIX-deltagare vid utgången av tertial 1, 2019

Avanza Bank
Bankgirot
BlueStep Bank
BNP Paribas Fortis
Citibank
CLS Bank
Crédit Agricole
Danske Bank
DNB Bank
EuroCCP
Euroclear Sweden
FOREX Bank
JAK Medlemsbank
Klarna Bank
Kommuninvest
Landshypotek
LCH
Länsförsäkringar Bank
Marginalen Bank
Nasdaq Clearing
Nordea Bank
Nordnet Bank
Riksbanken
Riksgälden
SBAB Bank
SEB
Skandiabanken
Sparbanken Syd
Svea Bank
Svenska Handelsbanken
Swedbank
VP Securities
Ålandsbanken

RIX villkor

Relationen mellan Riksbanken och RIX-deltagarna regleras i *Villkor för RIX och penningpolitiska instrument (Villkoren)*. *Villkoren* utgörs dels av avtalsvillkor och dels av bestämmelser för penningpolitiska instrument.

Anledningen till att *Villkoren* omfattar både RIX och det penningpolitiska styrsystemet är att systemen interagerar på flera sätt. Riksbankens möjlighet att påverka räntan på dagslånemarknaden beror ytterst på att Riksbanken kan bestämma villkoren för, och omfattningen av, inlåning och utlåning över natten. Dessutom är kraven på säkerheter i RIX och för penningpolitiska instrument delvis desamma. Flera ändringar av villkoren har hanterats under tertial 1 2019.

Den första ändringen innebar en tydligare beskrivning av det penningpolitiska styrsystemet samt justerade krav på

RIX-deltagare och Penningpolitiska Motparter. Dessa ändringar trädde ikraft den 1:a april 2019.

Riksbanken har även beslutat att förlänga öppettiderna i RIX med en timme, dvs till 18:00. Dessa ändringar träder ikraft den 14:e oktober 2019.

För mer information, se:

<https://www.riksbank.se/sv/betalningar--kontanter/betalningssystemet-rix/villkor-och-anvisningar/>

RIX tidsschema

RIX-systemet är öppet alla bankdagar. Under halvdagar gäller ordinarie öppettider i RIX-systemet. Öppethållandet av RIX följer ett särskilt tidsschema. Av schemat nedan framgår hur en dag i RIX innehåller olika händelser och är uppdelad i olika tidsperioder. Riksbanken kan under särskilda omständigheter besluta om förlängning av öppethållandet.

RIX tidsschema	
06:30 – 07:00	Start av verkställighetsdagen
07:00	Öppning av verkställighetsprocesser
11:00	Sluttidpunkt för bilaterala limiter
16:00	Stängning av verkställighetsprocesser för PRT LOM
16:15	Stängning av verkställighetsprocesser för övriga LOM
16:30	Första sluttidpunkt för övernattkredit
17:00	Stängning av verkställighetsdagen
17:10	Öppning av ny verkställighetsdag
18:00 – 06:30	Tillfällig stängning av verkställighetsdagen

Kontinuitet

Riksbanken arbetar för att RIX-systemet ska vara motståndskraftigt mot störningar. Om en störning uppstår är målsättningen att den ska få så liten effekt som möjligt. Därför genomförs varje år en mängd olika aktiviteter som analys av operativa risker inklusive cybersäkerhet, vidareutveckling av kontinuitetslösningar samt genomförande av både interna övningar och övningar som involverar RIX-deltagarna. I mars hölls den första stora övningen i manuella reservrutiner för 2019 där samtliga RIX-deltagare medverkar. Målet med övningarna är att få god förmåga att begränsa negativa konsekvenser, öva på att samverka med andra och att fatta rätt beslut vid en kris. Övningen bedömdes fungera väl.

Riksbanken deltar även i Finansiella Sektorns Privat-Offentliga Samverkansgrupp (FSPOS). Detta är ett frivilligt forum med medlemmar från både den offentliga och

privata delen av den svenska finansiella sektorn. FSPOS verksamhetsidé är att FSPOS ska samverka, öva, kartlägga och dela information för att stärka den finansiella sektorns förmåga att möta hot och hantera kriser, och därigenom värna samhället.

Säkerheter i RIX

Riksbanken lämnar kredit över dagen och över natten. Kreditgivningen sker mot säkerheter som godkännts av Riksbanken.

Godkända säkerheter

De kriterier som en säkerhet måste uppfylla för att godkännas för kredit i RIX finns uppställda i *Bilaga H4, Anvisningar säkerheter i Villkoren*.

I allmänhet måste en godkänd säkerhet vara ett värdepapper som är emitterat av stat, centralbank, kommun, annat offentligt organ, kreditinstitut eller företag som har en tillfredsställande kreditvärdighet. Det krävs vidare att värdepappret är utfärdat i en godkänd valuta, att emittenten har sitt säte i en godkänd stat och att det finns ett etablerat arrangemang (länk) mellan Sverige och den CSD som värdepappret är emitterat i.

Viss utländsk valuta kan användas som säkerhet inom ramen för Scandinavian Cash Pool (SCP) eller genom inbetalning via Deutsche Bundesbank.

Riksbanken prövar löpande om vissa värdepapper utgivna av svenska staten, svenska kommuner och landsting och vissa säkerställda obligationer ska godkännas som säkerheter. För övriga värdepapper sker Riksbankens prövning och godkännande först efter att en RIX-deltagare gjort en ansökan.

En deltagares kreditlimit beräknas som summan av de ställda säkerheterna efter värderingsavdrag. Olika värdepapperstyper har olika värderingsavdrag.

För mer information, se:

https://www.riksbank.se/globalassets/media/rix/svenska/2017/rb_rix_anvisningar_sakerheter_juli2017_sve.pdf

Teknisk tillgänglighet i RIX
Procent

KAPITEL 2 – Operativa mål, utfall och förvaltning

RIX-systemet utvärderas utifrån två operativa mål: teknisk tillgänglighet och kostnadstäckning.

Teknisk tillgänglighet

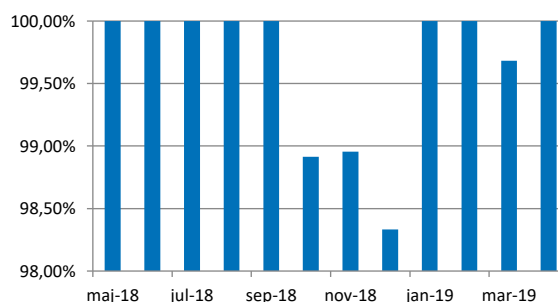
Målet för den tekniska tillgängligheten är att RIX-systemet ska kunna hantera betalningar under 99,85 procent av tiden det är öppet.

Under tertial 1, 2019, var den tekniska tillgängligheten för RIX-systemet 99,92 procent.

Incidenter

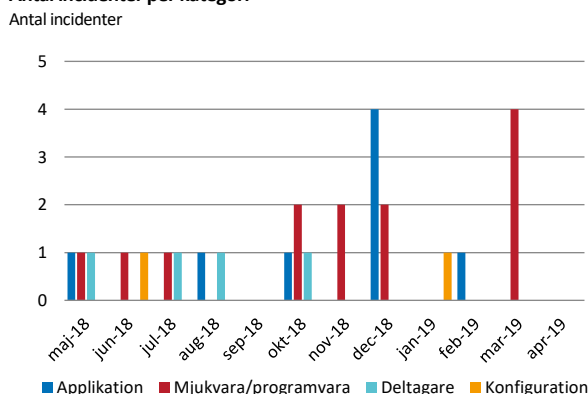
Inträffade incidenter delas här in i fyra kategorier: applikation, mjukvara/programvara, deltagare samt konfiguration. I kategorin applikation hamnar incidenter som påverkar de system som har ett gränssnitt som interagerar med en användare, till exempel RIX Online och RIX EMS. I kategorin mjukvara/programvara hamnar övriga programfel, till exempel Riksbankens programvara för inloggning. Under deltagare hamnar incidenter som inträffar hos en RIX deltagare men som på något sätt påverkar Riksbankens verksamhet kring RIX-systemet. I kategorin konfiguration hamnar incidenter som orsakats av ändringar, eller avsaknad av ändringar i applikationer.

Under tertialet inträffade en incident kopplad till kategorin applikation, incidenten hade inverkan på inloggning i RIX Online för några av deltagarna. Resterande fyra incidenter under kategorin mjukvara/programvara påverkade tillgängligheten för några eller alla deltagare och innebar att RIX inte kunde genomföra betalningar under totalt 40 minuter. En mer detaljerad sammanfattning av dessa incidenter delges deltagarna separat av Riksbanken. Inga incidenter inträffade som härrör till kategorin deltagare.

Källa: Riksbanken

Antal incidenter per kategori

Källa: Riksbanken

Kostnadstäckning

Riksbankens tillhandahållande av RIX ska ske enligt principen om full kostnadstäckning. Kravet på full kostnadstäckning mäts över en treårsperiod, där intäkterna ska vara 100 procent av kostnaderna +/- 10 procent. Detta innebär att Riksbanken tar ut avgifter från RIX-deltagarna för att täcka sina kostnader. Utöver kostnader för personal och system inkluderas även fördelade kostnader för lokaler, fastighetsskötsel, säkerhet och bevakning etc. Eftersom Riksbanken själv är deltagare i RIX betalar Riksbanken en avgift enligt samma kostnadsprincip som gäller övriga deltagare. Från den 1 mars, 2019 höjdes den fasta månadsavgiften per deltagare med 10 000 kr och den månadsvisa tilläggavgiften höjdes med 800 000 kr. Månadsavgiften för behörighetsadministration togs samtidigt bort.

Över det senaste tertialet ligger kostnadstäckningen på 102 procent.

RIX-enhetens intäkter och fördelade kostnader

Miljoner kronor, T1, 2019

	T1 2019
Intäkter	30,2 mkr
Fördelade kostnader	29,6 mkr
Kostnadstäckning	102 %

Källa: Riksbanken

Avgifter från 1 mars 2019

Avgifter i SEK

Avgift per överföringsmeddelande	4,00
Fast månadsavgift per deltagare	65 000
Fast månadsavgift för deltagare som kan utnyttja rätt till kredit genom lämnad pantförklaring	20 000
Tilläggavgift som fördelas mellan deltagare med en domestik omsättning överstigande en miljard kronor	3 800 000
Inträdesavgift för nya deltagare	125 000

Källa: Riksbanken

Förvaltning

RIX

RIX-RTGS: Uppgraderingsarbete av RIX och business intelligenceverktyget BI pågår. Uppgraderingarna innehåller både viss ny funktionalitet och tekniska uppgraderingar.

RIX-EMS: Installation av EMS version 3 är klar. V3 innehåller förbättrad funktionalitet enligt tidigare önskemål; bland annat läskvitto, svar på meddelanden och mailgrupper. Funktionerna för mail och SMS har aktiverats i produktion.

QCMS

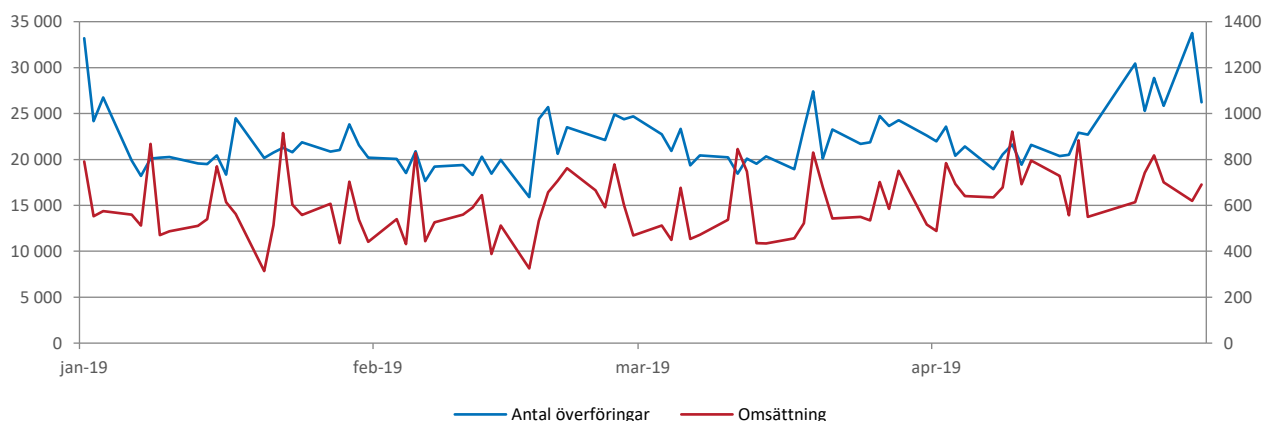
Under 2019 planeras ett antal uppdateringar av QCMS.

Bland annat anpassningar inför Euroclear Swedens CSDR förändringar. RIX deltagare informeras via mail om de blir berörda av detta.

KAPITEL 3 – Statistik över betalningar i RIX

Antal överföringar och omsättning

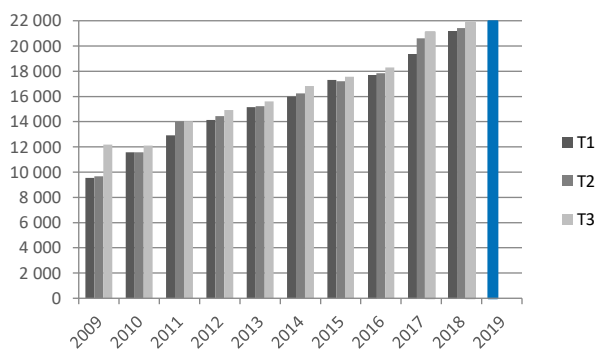
Antal överföringar samt miljarder kronor

Källa: Riksbanken

Genomsnittligt antal överföringar per dag

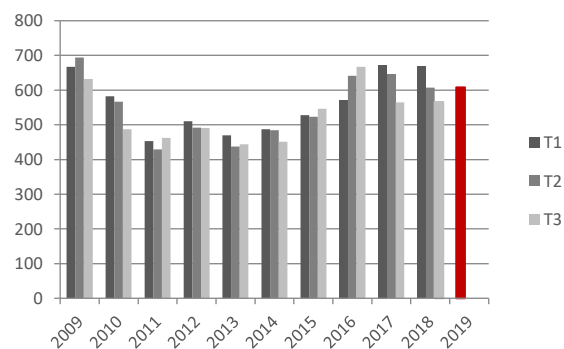
Antal överföringar

Källa: Riksbanken

Genomsnittlig daglig omsättning

Miljarder kronor

Källa: Riksbanken

Nyckeltal

Miljarder kronor samt antal överföringar

	Omsättning		Antal överföringar	
	Tertial 1, 2019	Föregående tertial	Tertial 1, 2019	Föregående tertial
Genomsnitt	608	566	21 957	21 864
Högsta värde	921	975	33 761	33 310
Lägsta värde	314	351	15 896	15 826
IMM-dag	830 ²	913 ³ , 975 ⁴	27 419 ²	25 561 ² , 30 311 ³

Nyckeltal över daglig omsättning och antal överföringar.

Källa: Riksbanken

² Inföll 2019-03-20

³ Inföll 2018-09-19

⁴ Inföll 2018-12-19

KAPITEL 4 – Fördelning över verkställighetsprocesser och transaktionskoder

RIX består av åtta verkställighetsprocesser: RTM, samt sju andra processer, LOM, för olika ändamål. Överföringar i RTM verkställs omedelbart medan verkställighetsprocesserna för LOM tillhandahåller funktioner för likviditetshantering, prioritering av överföringar och optimering. Optimering innebär att RIX samtidigt verkställer flera överföringar genom att räkna av avgående överföringar mot ankommande överföringar.

Samtidig överföring kan ske bilateralt och multilateralt. Den LOM som hanterar merparten av överföringarna i RIX benämns RIX-LOM och de processer som hanterar överföringar med anknytning till deltagande clearingorganisation benämns med clearingorganisationens namn. Transaktionskoder (REC) används för att märka betalningar av olika slag.

Fördelning över verkställighetsprocesser

Miljarder kronor samt antal överföringar

LOM	Omsättning				Antal överföringar			
	Tertial 1, 2019		Föregående tertial		Tertial 1, 2019		Föregående tertial	
	Total	% av total	Total	% av total	Total	% av total	Total	% av total
RTM	10 806	21,4%	9 495	20,5 %	4 175	0,2%	4 086	0,2 %
RIX	24 966	49,5%	23 760	51,2 %	1 604 984	88,1%	1 577 187	88,0 %
BGC	4 764	9,4%	4 734	10,2 %	193 779	10,6%	190 978	10,7 %
CLS	2 301	4,6%	1 987	4,3 %	10 264	0,6%	11 731	0,7 %
VPC	7 365	14,6%	6 186	13,3 %	2 678	0,1%	2 639	0,1 %
OMX	122	0,2%	101	0,2 %	1 720	0,1%	1 600	0,1 %
PRT	62	0,1%	56	0,1 %	3 684	0,2%	3 636	0,2 %
ACH	70	0,1%	74	0,2 %	1 118	0,1%	1003	0,1 %
Total	50 456	100,0%	46 392	100,0 %	1 822 402	100,0%	1 792 860	100,0 %

Källa: Riksbanken

Fördelning över transaktionskoder i RIX LOM

Miljarder kronor samt antal överföringar

REC	Omsättning				Antal överföringar			
	Tertial 1, 2019		Föregående tertial		Tertial 1, 2019		Föregående tertial	
	Total	% av total	Total	% av total	Total	% av total	Total	% av total
ADG	5 790	19,8%	5 158	18,9%	1 354	0,1%	1 330	0,1%
ARB	1 476	5,0%	1 469	5,4%	5 669	0,5%	6 381	0,4%
DOK	0 ⁵	0,0%	0 ⁵	0,0%	229	0,0%	195	0,0%
DOM	5 813	19,9%	5 974	21,9%	152 362	9,5%	151 254	9,6%
ITB	497	1,7%	420	1,5%	292	0,0%	317	0,0%
RBK	6	0,0%	6	0,0%	175	0,0%	159	0,0%
RTA	0 ⁶	0,0%	0 ⁶	0,0%	7	0,0%	7	0,0%
UTG	0 ⁷	0,0%	0 ⁷	0,0%	3	0,0%	0	0,0%
UTL	15 685	53,6%	14 240	52,2%	1 445 741	90,0%	1 418 034	89,9%
Total	29 268	100,0%	27 267	100,0%	1 605 832	100,0%	1 577 677	100,0%

ADG = återbetalning övernattnslån, ARB = FX-betalningar, DOK = aggregerad dokumentclearing, DOM = domestika betalningar, ITB = interbankbetalningar, RBK = Riksbankens betalningar av kontanter, RTA = räntekompensation, UTG = aggregerade utlandsbetalningar, UTL = utlandsbetalningar

Källa: Riksbanken

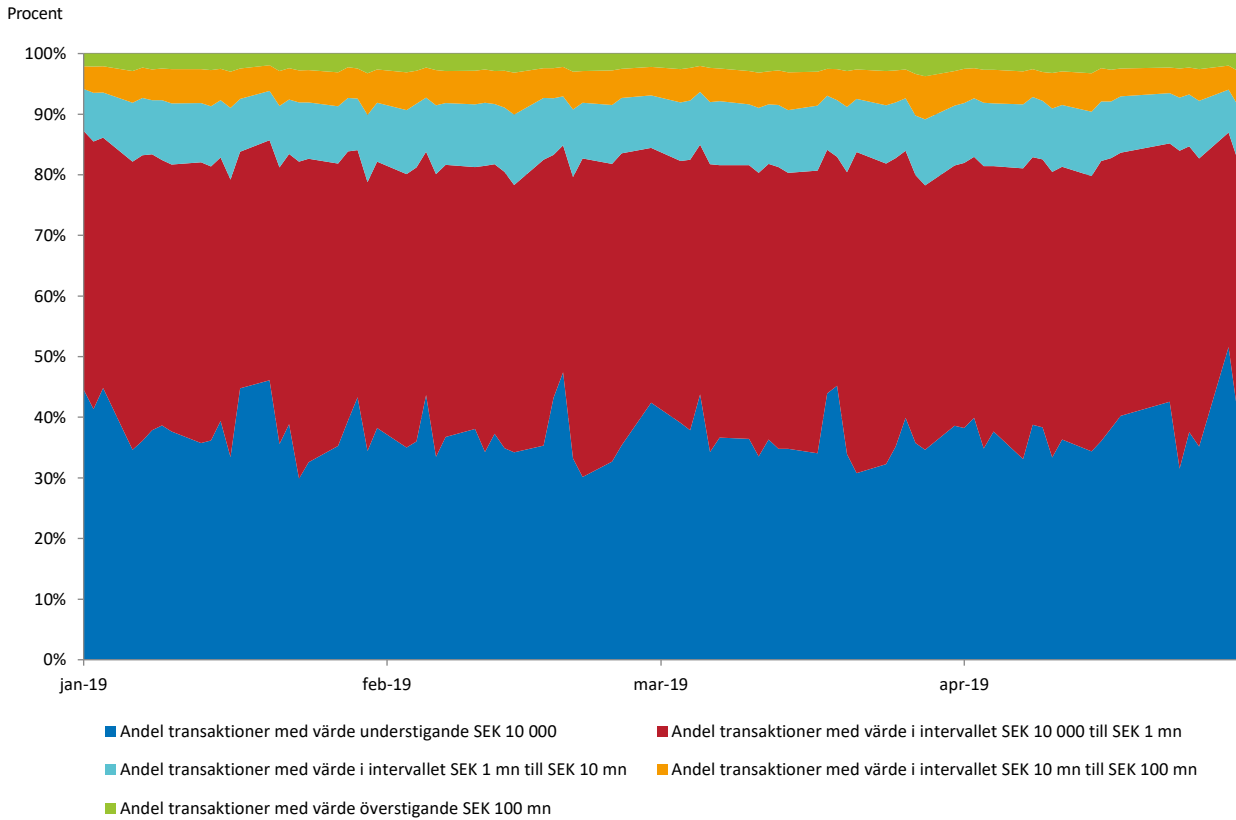
⁵ För transaktionskod DOK var omsättningen 26 348 427 SEK tertial 1 2019 och SEK 3 980 019 föregående tertial.

⁶ För transaktionskod RTA var omsättningen 44 822 SEK tertial 1 2019 och SEK 9 041 föregående tertial.

⁷ För transaktionskod UTG var omsättningen SEK 343 470 tertial 1 2019 och SEK 0 föregående tertial.

KAPITEL 5 – Övrig statistik från RIX

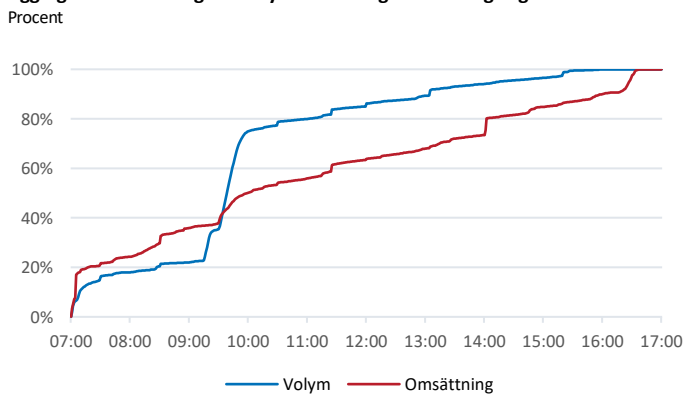
Andel överföringar fördelat i transaktionsintervall

Diagrammet visar andelen överföringar per beloppsintervall.

Källa: Riksbanken

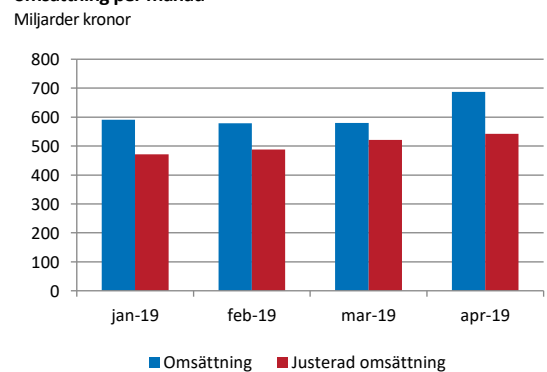
Aggregerad omsättning och volym under en genomsnittlig dag i RIX

Grafen visar när under dagen överföringar i RIX vanligtvis sker. Grafen baseras på transaktionsdata under två av tertialets månader.

Källa: Riksbanken

Genomsnittlig daglig omsättning och justerad genomsnittlig daglig omsättning per månad

Justerad omsättning innefattar RIX-systemets totala omsättning efter att transaktioner som härrör till Riksbankens egen verksamhet har dragits av.

Källa: Riksbanken

KAPITEL 6 – Statistik över säkerheter

Antal värdepapper och värde av lämnade säkerheter

Antal värdepapper samt värde i miljarder kronor. From T2 2017 är värdet beräknat som medelvärde per dag beräknat på medelvärdet vid varje hel timme för respektive dag.

	Tertial 1, 2019	Föregående tertial
Antal värdepapper godkända för kredit	958	996
Värde av lämnade säkerheter (miljarder kronor)	193	181

Källa: Riksbanken

Genomsnitt säkerhetstransaktioner

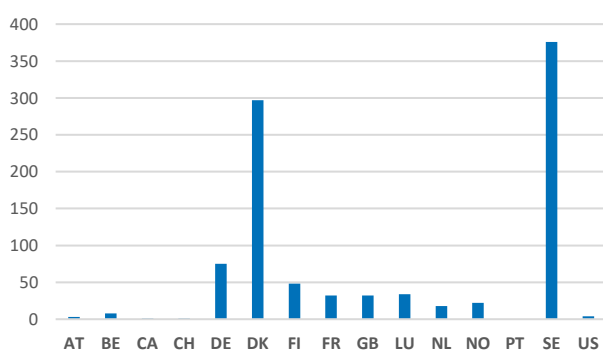
Genomsnitt per dag av antal säkerhetstransaktioner samt belopp i miljarder kronor (exkl. säkerheter för CBK).

	Tertial 1, 2019	Föregående tertial
Belopp av transaktioner per dag	85,3	83,3
Belopp av inlägg per dag	37,4	36,9
Belopp av uttag per dag	47,9	46,4
Antal transaktioner per dag	19,5	21,3
Antal inlägg per dag	8,2	8,8
Antal uttag per dag	11,3	12,6

Källa: Riksbanken

Antal godkända säkerheter per landskod

Antal säkerheter

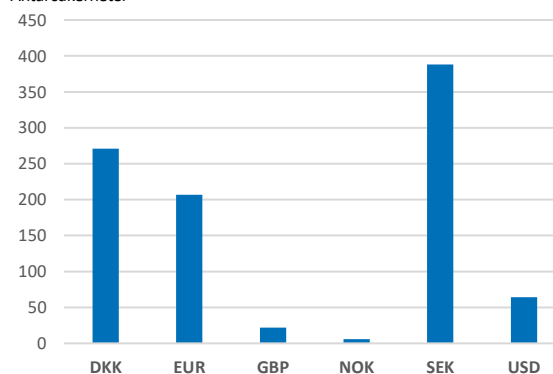

Vid stängning 30 april 2019.

Källa: Riksbanken

Antal godkända säkerheter per valuta

Antal säkerheter

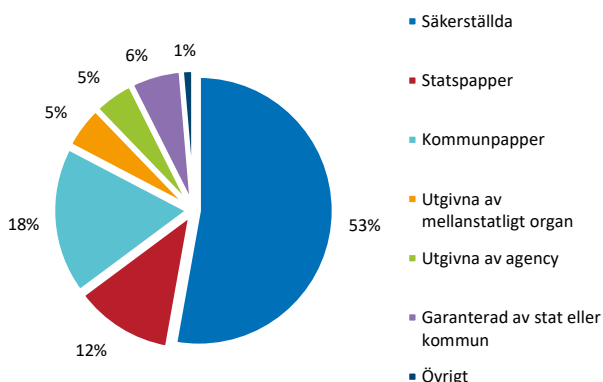

Vid stängning 30 april 2019.

Källa: Riksbanken

Antal godkända säkerheter

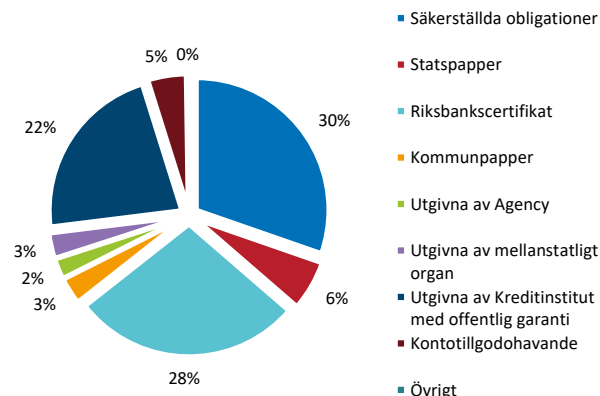
Procent per värdepappersslag

Vid stängning 30 april 2019.
Källa: Riksbanken

Säkerhetsvärde pantsatt för kredit i RIX

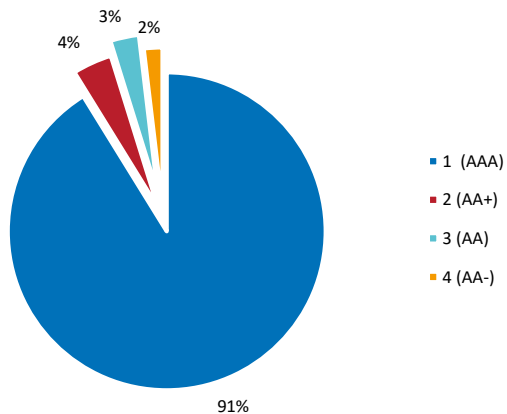
Procent per värdepappersslag

Medelvärde per dag beräknat på medelvärdet vid varje hel timme för respektive dag.
Källa: Riksbanken

Fördelning av innehav per ratingnivå

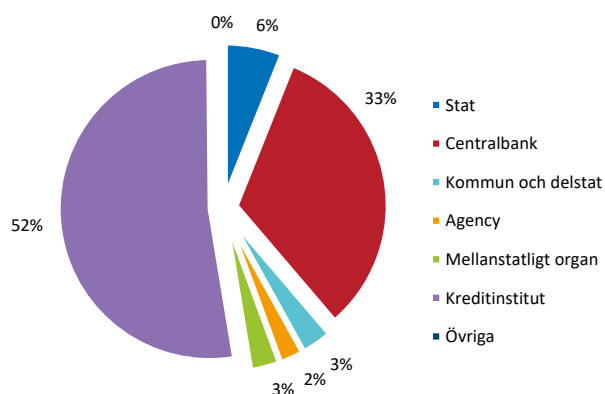
Procent per ratingnivå

Medelvärde per dag beräknat på medelvärdet vid varje hel timme för respektive dag.
Källa: Riksbanken

Fördelning av innehav per emittenttyp

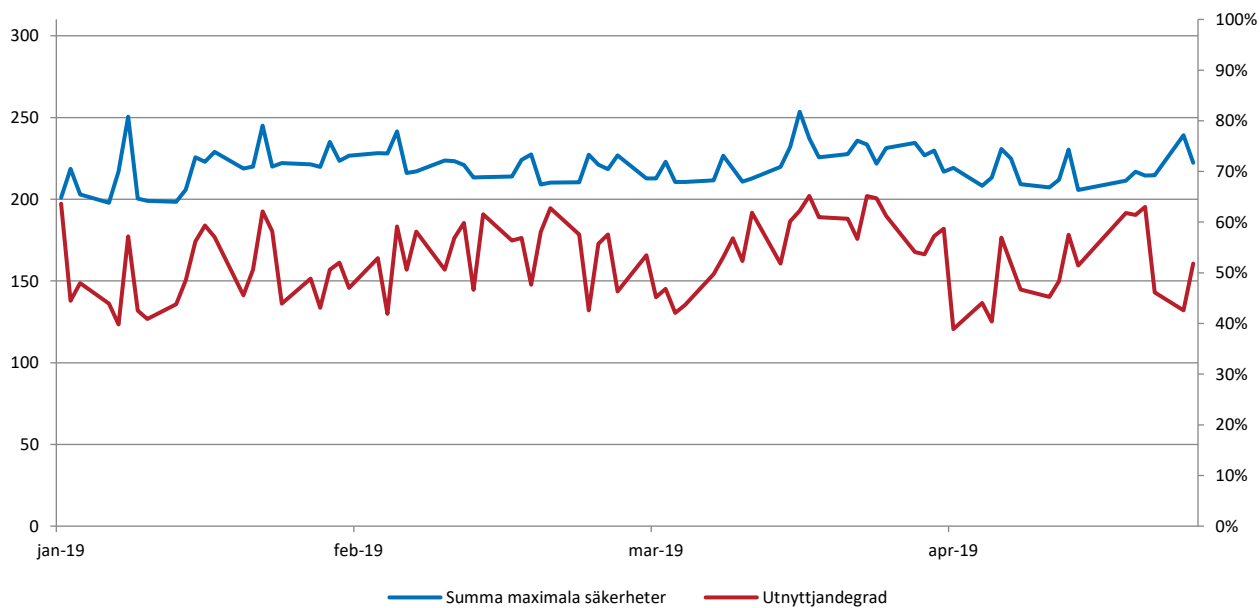
Procent per emittenttyp

Medelvärde per dag beräknat på medelvärdet vid varje hel timme för respektive dag.
Källa: Riksbanken

Summa maximala säkerheter samt utnyttjandegrad

Miljarder kronor samt procent

Summa maximala säkerheter beräknas som totalen av det högsta värdet för varje instituts pantsatta säkerheter. Utnyttjandegrad beräknas som summan av de maximalt använda krediterna för varje institut i förhållande till summan av maximala säkerheter.

Källa: Riksbanken

SVERIGES RIKSBANK
103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)
Tel 08 - 787 00 00
Fax 08 - 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se